

(א) צ"ב ז', ט' לעיל עג: [לקמן קט], א) [מסופתה דכחצות פ"ד] (ד) נדרים לה: מור כד. נגעים פי"ד [מ"ב], ט) [סומתה דמילתא שקי כותב לה וכו' לתא במשנה לך שפיר גרסינן דתילא הוא חוס' בכחצות פי"ד ע"ש], א) [ע"י חוס' יצמות ק"י. ד"ה בית הלל ותוס' כחצות נג. ד"ה שאין], א) חוספתא דכחצות פי"ד, ח) [מסופתה דכחצות פי"ד], ט) [לקמן קיד: וסס הגי' משכנו ומת שומטו כי וכו' גי' הגר"י ע"ך שמת א' וע"ש ב"ש"י], א) סי' הוא כד אחא גאון ויש גרסינן כד אחא רש"י, ט) [ע"י מהר"ם ורש"י וכו' א"ל].

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ה"ג לה גמ"כ. ג"כ בפרשה תלווע צמגילת מלוע סוף פי"ד: (ב) בא"ד אחריון דאית כ"ל ואת א' ממק: (ג) תוס' ד"ה ה"ג צמספתא דכחצות פי"ד חס:

הגהות הגר"א

[א] תוס' ד"ה ח"ל. אכל כו'. ג"כ ורמ"ה חולק:

המקבל שדה מחבירו פרק תשיעי בבא מציעא קד.

משכחה לה זין בחירות וזין בקבלנות. בזמן יש לומר לקזור יקזור לעקור יעקור דכל מה שיש לו לטעון בקבלנות יש לו לטעון בחירות. וגבי יבש המעיין אם אמר חכור לי שדה [צית] שלחין זו כי היכי דבחירות כי יבש המעיין מנכה לו הכי נמי בקבלנות אם קבלה בשליש ולמחצה הכל לפי מה שנספד: **מכאן ואילן ר'.** כל אחת אפרשנה במקומה: **שמה בעלמא.** כך היא נקראת אבל לא בשביל המעיין העליתי בחירותך: **לפך חזי כור לפי חשבון סתמים בחצר המשכן.** חמשים על חמשים הוא בית סאה: **אע"פ שאין זו גפנים גרסינן.** וגבי פרדס **אע"פ שאין זו רמונים גרסינן:** אמר לו מחכיר לחוכר. שדה בית השלחין אני מחכיר לך יכול לומר שמה בעלמא אמרי: **מתני' הוצירה.** שלא חרשה ולא זרעה: **שמן אוסה.** כגון בקבלנות שקבל למחצה ולשליש ולרביע אבל בחכירות לא שייכא הא דמאי שמיין איכא חכירותו יתן לו: **אם אוכיר.** אעשנה צורה: **ולא אעזיד.** ולא אעשה זה פעולה הראויה לה: **גמ' דורש לשון הדין.** שהרגילו הדייטות לכתוב שלא כתקנת חכמים היה דורש הלשון לפסוק דהין אחריו: **אדם מציא קרבן עשיר על אשמו.** שהוא חייב בקרבן ליתתה וזרעתה ואם הוא עשיר אין יכול לומר היא אין לה כלום ומיפטור קרבן עני: **כל הקרבנות שהיא חייבת.** שלא צמד ונדבה כגון קרבן זיבתה ואשם וחטאת שעליה: **ה"ג לה (ב) בת"כ א"ר יהודה לפיכך אם פטרה אינו חייב בהן שכן הוא כותבם לו אחריון (ט) דאיסא לי עלך מן קדמת דנא.** והכי פירושה לפיכך אם גירשה ונתן לה כחצותה ועדיין קרבנותיה עליה אינו חייב בהן שכן כותבת לו צמון השוכר שכותבת לו על קבלת כחצותה המקבלתי כחצותי ואחריון דאית לי עלך מן קדמת דנא וכל אחריות שהיה לי עליך מלפני היום הזה. ולשון הספדים איני יודע לפרשו כראוי: **כחצות אמן.** שכותבין להן ציוס אירוסין: **לכשתכנסו לחופה.** וקדושיהן ע"מ כן ולא חלו קדושין בה עד שתיכנס לחופה והרי חטופה קודם לכן: **לא ימשכנו.** ע"י שליח בית דין צמטכון שהוא יתר על חובו: **שך הוא כותב לו שמומסא דאיש לך עלי כל קבל דיכי.** אם משיב לו את העבט לזמן מרובה שמיין את המשכון וכותב לו זה בשטר יהיו לך כל תשלומין עלי ליפרע ממני דמי משכון זה ואם משכנו יותר על חובו נמאל גוצה שלא כדין: **טעמא דכתב ליה הכי.** כלומר למה ליה למיכתב ליה והאמר ר' יוחנן משכנו והשיב לו את העבט ומת הלוח שומטו המלוה מעל בניו ולא הו כשאר מטלטלי דיתמי

דלא משתעבדי לבעל חוב דכיון דמשכניה קנייה כי דידיה לגוויינא: אהני

אזי כירוש הוא אי כלוקח הוא ואין המלוה מוציא מיד הבעל אזי כירוש הוא ומוציא אלא בנכסים שהנכסה לו אבל מנכפי הבעל פשיטא דלא גבי וה"ה לוותה כשהיא תחתיו לזורך מה שאינו משועבד לה דלא משלם ובלא שום ראיה דבר פשוט הוא דאל"כ אם יקניטה תלוה ותשלך לאיצוד ותחייבונו ק' מנה בכל יום אבל צמירות אין לחוש שתדור ותפסידו וצנדרים וצנדרות נמי אם היה חייב לשלם היתה מפקדת לו כמה וכמה דאפילו יוכל להפך דחשיב כדברים שזינו לציניה משום הפסד ממונו יש לחוש שמה תדור ותפרע קודם שישמע ואפילו ישמע וימנין דמיטעד כדאמר צנדרים צ"פ נערה (דף ע"ג.) ודלא א' כרז אחא שהורה שהבעל חייב לפרוע חובת אשתו שלוחה קודם שנשאה מכה דר' יהודה דהכא: **לא ימשכנו יותר מחובו.** א' דאף על גב דאין משלם לו הגירעון אלא בכתב מכל מקום לא ימשכנו יותר מחובו: **טעמא דכתב ליה הכי** והא אמר רבי יוחנן ב"ר. ומימה והא כיון דדריש לשון הדיוט אפילו לא כתב נמי דפרשישית לעיל ומאי פריך לרבי יוחנן וי"ל דאם איתא דרבי יוחנן דאמר שומטו מעל גבי בניו דמכה לשון הדיוט קאמר היה לו לפרש: אהני

דאפשר לאתויי ברוולא. וא"ת אפילו לא אפשר נמי אמאי מנכין לו דכיון דלא יבש נהרא רבה מו לא הוא מכת מדינה וי"ל דנקט האי טעמא לאשמועינן דאפילו יבשו נמי שאר יאורי שדות אחרים דהשתא הוא מכת מדינה אפילו הכי אינו מנכה לו כיון דאפשר לאתויי בדוולא מנהרא רבה דדוקא באלה הגב או נשדפה שאין יכול לתקן הקלוקל ע"י שום טורח מנכה לו אי נמי יש לומר דודאי בחכירות לא היה צריך לטעם זה אפילו בלא אפשר לאתויי אחי שפיר אכל משום קבלנות אינטיריך שלא יוכל לומר לא אתעסק בה ואפ"ה לא אשלם צמיטבא לפי שאינו מחוייב להביא מנהרות אחרים הרחוקים ציותר ועל כן הולך לומר דלא יבש נהרא רבה ומאי לאתויי בדוולא ולכן מחוייב לעשות בקבלנות: **הני תרי מתני' קמייחא איתגהו בין בחכירותא ב"ר. ואע"ג דכסס שחולקין בתצוהא ליתא בחכירות מ"מ עיקר מילתא דהיינו רישא מיידי זין בחכירות זין בקבלנות: אידידא דאמר ליה מחכיר לחוכר. לכאורה משמע דצ"ל חוכר למחכיר הוא קפידא בלאו האי טעמא מדלא קאמר אדי ואדי זין אמר ליה חוכר למחכיר זין אמר ליה מחכיר לחוכר [א] אבל אי אפשר לומר כן דהא מתני' דצ"ל חוכר למחכיר איירי דקתני א"ל חכור לי שדה בית השלחין ואפ"ה משום האי טעמא דוקא הוא קפידא ולא דוקא נקט מחכיר לחוכר דה"ה חוכר למחכיר אלא משום דשמואל לא משכח קפידא צמחכיר לחוכר קאמר רבינא דצמחכיר לחוכר נמי הוה קפידא צכה"ג דאיירי ממני:** **היה דורש לשון הדיוט.** לשונות שלא תיקנו חכמים לכתוב אלא הדייטות הורגלו לכותבן אלא דורש ואפילו לא כתב כאילו נכתב דאי דוקא כשכתב מה היה דורש פשיטא שיש לו לקיים כמו שהתנה דהא לאו אסמכתא היא: **הכי גרסינן צמספתא דכחצות (ט) אדם מציא קרבן עשיר על אשמו וכן כל קרבנות שהיא חייבת קודם שפירו קרבן קבע שאינו בעולה ויורד (יורד ד.) ולא אמרינן דאע"פ שנשאת לעשיר עמיה היא דמה שקנתה אשהקנה בעלה אלא כל הקרבנות שחייבת מציא עליה (נדרי"ם לה) משכנו והשיב לו המשכון ומת. לזה לאחר שהשיב לו את העבט, שומטו. מלוה, מעל גבי בניו. ואין נעשה אלא כשאר מטלטלים שלהן דלא משתעבדי לבעל חוב. דכיון דמשכניה קנייה (לקמן קיד:).**

יש נוחלין (צ"ב דף ק"ט.) צלוותה ואכלה לא ישלם ועד כאן לא מייבעיא לן צמ"פ אהני

אזי כירוש הוא אי כלוקח הוא ואין המלוה מוציא מיד הבעל אזי כירוש הוא ומוציא אלא בנכסים שהנכסה לו אבל מנכפי הבעל פשיטא דלא גבי וה"ה לוותה כשהיא תחתיו לזורך מה שאינו משועבד לה דלא משלם ובלא שום ראיה דבר פשוט הוא דאל"כ אם יקניטה תלוה ותשלך לאיצוד ותחייבונו ק' מנה בכל יום אבל צמירות אין לחוש שתדור ותפסידו וצנדרים וצנדרות נמי אם היה חייב לשלם היתה מפקדת לו כמה וכמה דאפילו יוכל להפך דחשיב כדברים שזינו לציניה משום הפסד ממונו יש לחוש שמה תדור ותפרע קודם שישמע ואפילו ישמע וימנין דמיטעד כדאמר צנדרים צ"פ נערה (דף ע"ג.) ודלא א' כרז אחא שהורה שהבעל חייב לפרוע חובת אשתו שלוחה קודם שנשאה מכה דר' יהודה דהכא: **לא ימשכנו יותר מחובו.** א' דאף על גב דאין משלם לו הגירעון אלא בכתב מכל מקום לא ימשכנו יותר מחובו: **טעמא דכתב ליה הכי** והא אמר רבי יוחנן ב"ר. ומימה והא כיון דדריש לשון הדיוט אפילו לא כתב נמי דפרשישית לעיל ומאי פריך לרבי יוחנן וי"ל דאם איתא דרבי יוחנן דאמר שומטו מעל גבי בניו דמכה לשון הדיוט קאמר היה לו לפרש: אהני

עין משפט נר מצוה

א עין בטור ש"ע ח"מ סי' שכה ספיק א צה"ה: ב מ"י פכ"ח מהל' מפרה הלכה יד סמג עשין פכ' טו"ש"ע ח"מ סי' ר"ח ספיק ז: יא ג ד מ"י שם טו"ש"ע שם ספיק יח: יב ה ו מ"י פ"ח מהל' שפירות הלכה ד סמג עשין פכ' טו"ש"ע ח"מ סי' שכה ספיק צ: יג ז מ"י שם הלכה יג עשין פכ' טו"ש"ע ח"מ סי' שכה ספיק כ: יד ה טו"ש"ע ח"מ סי' מצ ספיק טו: ט מ"י פ"ח מהל' שגגות הלכה ו סמג עשין רעו: טז י מ"י פ"ג מהלכות מלוה ולוה הלכה ו סמג לאורן קפח טו"ש"ע ח"מ סי' לו ספיק יע:

מוסף רש"י

בית כור. לפי חשבון סתמים כחצר המשכן (ב"ב א.) אדם מביא קרבן עשיר על אשמו. שם היתה עמיה ומחייבה קרבן עני ולא ספיקה להביא קרבן עני עד שיסת לו הרי זה מציא קרבן עשיר על אשמו וכן כלל קרבנות שהיא חייבת קודם לכן ואפילו קרבן קבע שאינו בעולה ויורד (יורד ד.) ולא אמרינן דאע"פ שנשאת לעשיר עמיה היא דמה שקנתה אשהקנה בעלה אלא כל הקרבנות שחייבת מציא עליה (נדרי"ם לה) משכנו והשיב לו המשכון ומת. לזה לאחר שהשיב לו את העבט, שומטו. מלוה, מעל גבי בניו. ואין נעשה אלא כשאר מטלטלים שלהן דלא משתעבדי לבעל חוב. דכיון דמשכניה קנייה (לקמן קיד:).

קד: המקבל שדה מחבירו פרק תשיעי בבא מציעא

מסורת הש"ס

(א) [מספתא דלמכות
פ"ד] (ב) [ע"י מוס' כתובות
ד: ד"ה למונות] (ג) [לעיל
סו. ושי"ן, ד] [לעיל ע"א
עב: [לקמן קטו.] (ה) ב"ב
ע"ג, (ו) רש"י ל"ח,
(ז) [נדפסו הגי' עליו.]

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה שלח וד"ה
הבו הד"ה: (ב) ר"ה
חד עסקא וכו' ושלמו
תחילה חבילה וכו' דהיינו
ה' דינרס דדינר כסף
שז' מעות הרי פקידא
דמלוה ג"ל ומעות פשיטי
הן נמחק:

מוסף רש"י

אסמכתא. הבעתה גומא
שאלם מבעית את חבירו
למקור עליו שאל לא יקיים
מלאו יתן ק"ך וכו' (רש"י
ת"ח) היינו דבר אלתי טומן
לו מדעתו, אלא סומן
על דבר שאינו, דסבור
שהוא יוכל ללמד ופעמים
שמגלגלן אותו (סוה"דו: ב:)
המנעית לחבירו דבר על
מנת שיעשה דבר לפתור
וטומן בלבו בשעת התנאי
שיוכל לקיים הדבר כשיגיע
זמן ושיגיע הזמן יאסם
ולא יוכל לקיים (רש"י ב:
ב"ב קסח.) לא קניא.
ואינו נתפס בתנאו ולא
יפקד בכך (סו. טו.) אם
אובד, אעשה זכרה,
ולא אעביד. ולא אעשה
בה פעולה הראויה לה
(רש"י דו:.) האי עיסקא.
דיהיב אינש לחברה לחמית
שכר, פלגא מלוה ופלגא
פקדון. פלגא הוי מלוה
להתחייב בחמיות המקבל
דהיינו אותו חצי שטטל
ממנו הריש ופלגא הוי
פקדון גביה ואינו חייב
באחריותו דהך פלגא
דקסקול ממנה מפקד
רווחא (רש"י ב"ב עו.)
דניחא ליה ללוה וניחא
ליה למלוה. דלכתב קמט
אחריות על זה וקמט על
זה, ואם נגזר או אבד
הכל אין האחד מפקדו הכל
אלא חצי שטת, והלכך כיון
דמתנא דמלתא כן הוא
דפלגא הוי מלוה גביה,
רצין היתון לקבל עליו
תרי מילתי בהפסד, הואיל
ושקל פלגא בלאגר, כי
היינו דלא להו רבית מאי
טרח מקבל בפלגא דפקדון
משום פלגא דמלוה שהלוה,
דמאי דמקבל טמן אחריות
עליה טפי מפלגא הוי
שכר למקבל שבביל טירחא
דקטרח בפלגא פקדון, או
פלגא יקבל היתון בהפסד
ותילתא בלאגר ומקבל יטול
תרי מילתי, דהאי דקסקול
רווחא טפי מפלגא זהו שכר
טירחא ואין כאן רבית, והכי
מפרש בלאחו נשך (סו.).

אחני קנינה לגירעון. השטר מועיל לפחות דמיו. אם יפתחו דמי
המשכון שנשמשו בו הלוה יפרע משאר נכסיו ככל הכתוב בשטר:
מקום שנהגו לעשות כפוסה מלוה. שכל מה שכתוב בשטר כחובתה
ודין דמוילא דהנעלת ליה מצי נשא לציט בעלה וכו' נפרעת ממנו
כשנתארמלה או נתגרסה כדרך שבעל

אחני כתיבה לגירעון ר' יוסי היה דורש לשון
הדיוט דתניא ר' רבי יוסי אומר מקום שנהגו
לעשות כתיבה מלוה גובה מלוה לכפול
גובה מחצה נהרבלאי גבו תילתא מרימר
מגבי נמי שבחא א"ל רבינא למרימר והתניא
לכפול גובה מחצה לא קשיא הא דקני מיניה
הא דלא קני מיניה רבינא משבח וכתוב
לברתיה אמרו ליה נקני מיניה דמר אמר
להו אי מקנא לא מיכפל אי מיכפל לא מיקנא
ההוא גברא דאמר להו הבו לה ארבע מאה
וזוי לברתי בכתיבתה שלח רב אחא בריה
דרב אויא לקמיה דרב אשי ארבע מאה
דאינון תמני מאה או ארבע מאה זוזי דאינון
מאתן אמר רב אשי חזינון אי אמר הבו לה
ארבע מאה זוזי דאינון תמני מאה אי אמר
כתובו לה ארבע מאה זוזי דאינון מאתן
איכא דאמרי אמר רב אשי חזינון אי אמר
לכתובתה ארבע מאה זוזי דאינון תמני מאה
ואי אמר בכתיבתה ארבע מאה זוזי דאינון
מאתן יולא היא לא שגא דאמר לכתובתה
ולא שגא דאמר בכתיבתה ארבע מאה זוזי
דאינון מאתן עד דאמר הבו לה סתמא
ההוא גברא דקבל ארעא מחבריה אמר
אי מוברנא לה יהיבנא לך אלפא זוזי אוכיר
תילתא אמרי נהרדעי דינא הוא דיהיב ליה
תלת מאה ותלתין ותלתא ותילתא רבא אמר
אסמכתא היא ואסמכתא לא קניא ולרבי
מ"ש מהא דתנתן אם אוכיר ולא אעביד
אשלם במיטבא התם לא קא גזים הכא כיון
דקאמר מילתא יתירתא גוזמא בעלמא הוא
דקגזים ההוא גברא דקביל ארעא לשומשמי
זרעה חיטי עבדא חיטי כשומשמי סבר
רב כהנא למימר מנכי ליה כחשא דארעא אמר
ליה רב אשי לרב כהנא אינשי ארעא ולא לכחוש מרה ההוא
גברא דקביל ארעא לשומשמי זרעה חיטי עבדא חיטי טפי מן שומשמי
סבר רבינא למימר יהיב ליה שבחא דביני ביני אמר ליה רב אחא מדפתי
לרבינא האטו הוא אשבח ארעא לא אשבחה אמרי נהרדעי האי עיסקא
פלגא מלוה ופלגא פקדון עבוד רבנן מילתא דניחא ליה ללוה וניחא ליה
למלוה השתא דאמרינן פלגא מלוה אי בעי למשתי ביה שכרא שפיר
דמי רבא אמר ילהכי קרו ליה עיסקא דאמר ליה כי יהבינא לך לאיעסוקי
ביה ולא למשתי ביה שכרא אמר רב אידי בר אבין ואם מת נעשה
מטלטלין אצל בניו רבא אמר ילהכי קרו ליה עיסקא דאם מת לא יעשה
מטלטלין אצל בניו אמר רבא הדרא עיסקא ותרי שמרי פסידא דמלוה

הרי
ופלגא פקדון. המקבל פרגמטיא מבעל הבית ושמה לה כפי דמיה שהיא שזה כאן והוא מוליכה למקום היוקר למחלית השכר חצי אחריות
אזנסים עליו כמלוה וחצי אחריותה על בעלים כפקדון: סקון רבנן הך סקנסא. דניחא להו לרמיהו: ואי בעי למישתי ביה שכרא. אם רצה
להוציא חמיה בהוצאת ביתו מוציא שהרי מלוה עליו היא: לאיעסוקי ציה. דמתוך ששטחך בשלך טרח ותעסוק צה יפה: ואם מת.
הלוה והעיסוקא קיימת ציד בניו הרי חמיה שהיא מלוה נעשית מטלטלין אלל בניו ואין הבעלים גוזין ממנה דמטלטלי דיתמי לא משתעבדי
לבעל חוב: להכי קרו ליה עיסקא. שמהא קיימת תמיד ומתעסק צה ויסקמו עליה בעליה שלא חיינתן להוציאה ואם מת ליה יגבה ולא
תיעשה כמטלטלין שלהן דכיון דלרביה להיות קיימת סמיכתו עליה כמקרקעי דטעמא דלא קא משתעבדי מטלטלי דיתמי לצי"ח משום דמעיקרא
לאו עלייהו סמן דלאו למיגבי מינייהו אחפיה שהרי צידו להוציאה אלל הני אין צידו להוציאה וסמן עלייהו: חד עיסקא ותרי שטרי
פסידא דמלוה. משום דתסת עיסקא תילתא בלאגר לבעל הבית ופלגא בהפסד כדאמר בלאחו נשך (לעיל דף סח:) גבי שטרך דרצ עיליש.
דאי לא מתחוי כרצית דכיון דפלגא מלוה אי לאו דקסקול מנתא בלאגר דפלגא פקדון אישתכח דקא טרח בפקדון משום רצית דמלוה.
הלכך מאן דיהיב עיסקא שני חבילות צגדים צמנה נכתוב שטר של מנה אי מפסיד דאחת מן החבילות מדמי הקרן מתמשים ה' דינרים
ומשתכר בחצירתה ט"ו דינרין אין כאן חשבון להפסד לצד ולשכר לצד אלל נשתכר צפרגמטיא זו ו' דינרין (ו) (ושלמו) ח חבילת חבילה החסירה
צה' דינרין של ט"ו דינרים שהריח בחבילה אחרת ו' דינרין הנותמים הן הן ריוח ויטול מהן דיהיב עיסקא תילתא בלאגר והמקבל תרי
מילתי ויטלו בעליו מאותם ו' דינרים שליש שהן ג' דינרים ושליש דינר והמקבל יטול שני שלישים. אי כתב עלייהו שני שטרות כל חבילה
שטר של חמשים נמאל חשבון של כל אחד בצדו ויקבל עליו המלוה בהפסד החצי שהוא שני דינרים וחצי ובשכר של חצירתה לא יטול
אלא שליש ולא נמאל לחלקו שכר אלל שלשים מעות דהיינו חמשה דינרים דדינר ו' מעות כסף פשיטי הן הרי פסידא דמלוה:
תרי

אחני כתיבה לגירעון. וא"ת היכי משמע לומר מה שכתב לו
תשלומין דלית ליה עלי כל קבל דיכי שיהא מהני לשומטו
מע"ג בניו שיהא טועה המקשה לומר שלכך כתב לו כן ויש לומר
דהכי משמע ליה למקשה תשלומין דלית ליה עלי לא מנח מחילת
המלוה שכבר נפרעת צמחית המשכון
כי הקניתינו לך והשאלתו לי ועל
שאלה זו יש לך תשלומין (ל) עליו וע"כ
מקשה למה רצין לכתוב לו כך כדי
לשומטו מע"ג בניו בלאו הכי נמי
הוא שומטו דממילא קני ליה המשכון
ואפילו לא יקנה לו הלוה וא"ת וכיון
שאם לא כתב לו הוא פטור מן
הגירעון א"כ מלוה הוא שלא יקחנו
והיאך הוא מותר על ידי כתיבה זו
ו"ל שמדעתו מקנה לו הלוה לפי
שמחויבו לו ימים רבים וכיון שמקנה
לו אינו עוד צידו צמחית השבת
העצום אלל צמרת שאלה א"כ רבנן
הוא דתקון שיכתוב כדי שלא ינענע
המלוה מלהחזיר כמו שתקן הלל
פרובול לפי שראה שהיו נמנעים
מלהלוות (שביעית פ"י מ"ג):

סבר רב כהנא למימר מנכה ליה
כחשא דארעא. ומתני'
דקמיי אומדין כמה היטה ראויה
ליעשות גבי מקבל שדה והוצירה
היינו צר מכחשא דארעא א"כ הכא
דוקא גבי שומשמי דמכחשי יותר סבר
דמנכה לו ואפילו מאן דחייש לכחש
גופנא צפ' הכונס (צ"ק דף נט.)
הכא מודה לרב אשי דלא חיישינן:
האי עיסקא פלגא מלוה ופלגא
פקדון. ממתני' דלחזו נשך
(לעיל דף סח.) דאין מושיצין חנוני
למחלית שכר א"כ נותן כ"י לא
שמעינן דהוה פלגא מלוה ופלגא פקדון
דה"א דטפי מפלגא פקדון הוי ואפ"ה
צעי שכר עמלו כיון דליכא תרי מילתי
פקדון: ד"א למישתי ביה שכרא.
שכשמוציאה מפסיד המלוה שאין
קרו שלו קיים ואין לו על מה לסמוך:
הני

ליה רב אשי לרב כהנא אינשי ארעא ולא לכחוש מרה ההוא
גברא דקביל ארעא לשומשמי זרעה חיטי עבדא חיטי טפי מן שומשמי
סבר רבינא למימר יהיב ליה שבחא דביני ביני אמר ליה רב אחא מדפתי
לרבינא האטו הוא אשבח ארעא לא אשבחה אמרי נהרדעי האי עיסקא
פלגא מלוה ופלגא פקדון עבוד רבנן מילתא דניחא ליה ללוה וניחא ליה
למלוה השתא דאמרינן פלגא מלוה אי בעי למשתי ביה שכרא שפיר
דמי רבא אמר ילהכי קרו ליה עיסקא דאמר ליה כי יהבינא לך לאיעסוקי
ביה ולא למשתי ביה שכרא אמר רב אידי בר אבין ואם מת נעשה
מטלטלין אצל בניו רבא אמר ילהכי קרו ליה עיסקא דאם מת לא יעשה
מטלטלין אצל בניו אמר רבא הדרא עיסקא ותרי שמרי פסידא דמלוה

הרי
ופלגא פקדון. המקבל פרגמטיא מבעל הבית ושמה לה כפי דמיה שהיא שזה כאן והוא מוליכה למקום היוקר למחלית השכר חצי אחריות
אזנסים עליו כמלוה וחצי אחריותה על בעלים כפקדון: סקון רבנן הך סקנסא. דניחא להו לרמיהו: ואי בעי למישתי ביה שכרא. אם רצה
להוציא חמיה בהוצאת ביתו מוציא שהרי מלוה עליו היא: לאיעסוקי ציה. דמתוך ששטחך בשלך טרח ותעסוק צה יפה: ואם מת.
הלוה והעיסוקא קיימת ציד בניו הרי חמיה שהיא מלוה נעשית מטלטלין אלל בניו ואין הבעלים גוזין ממנה דמטלטלי דיתמי לא משתעבדי
לבעל חוב: להכי קרו ליה עיסקא. שמהא קיימת תמיד ומתעסק צה ויסקמו עליה בעליה שלא חיינתן להוציאה ואם מת ליה יגבה ולא
תיעשה כמטלטלין שלהן דכיון דלרביה להיות קיימת סמיכתו עליה כמקרקעי דטעמא דלא קא משתעבדי מטלטלי דיתמי לצי"ח משום דמעיקרא
לאו עלייהו סמן דלאו למיגבי מינייהו אחפיה שהרי צידו להוציאה אלל הני אין צידו להוציאה וסמן עלייהו: חד עיסקא ותרי שטרי
פסידא דמלוה. משום דתסת עיסקא תילתא בלאגר לבעל הבית ופלגא בהפסד כדאמר בלאחו נשך (לעיל דף סח:) גבי שטרך דרצ עיליש.
דאי לא מתחוי כרצית דכיון דפלגא מלוה אי לאו דקסקול מנתא בלאגר דפלגא פקדון אישתכח דקא טרח בפקדון משום רצית דמלוה.
הלכך מאן דיהיב עיסקא שני חבילות צגדים צמנה נכתוב שטר של מנה אי מפסיד דאחת מן החבילות מדמי הקרן מתמשים ה' דינרים
ומשתכר בחצירתה ט"ו דינרין אין כאן חשבון להפסד לצד ולשכר לצד אלל נשתכר צפרגמטיא זו ו' דינרין (ו) (ושלמו) ח חבילת חבילה החסירה
צה' דינרין של ט"ו דינרים שהריח בחבילה אחרת ו' דינרין הנותמים הן הן ריוח ויטול מהן דיהיב עיסקא תילתא בלאגר והמקבל תרי
מילתי ויטלו בעליו מאותם ו' דינרים שליש שהן ג' דינרים ושליש דינר והמקבל יטול שני שלישים. אי כתב עלייהו שני שטרות כל חבילה
שטר של חמשים נמאל חשבון של כל אחד בצדו ויקבל עליו המלוה בהפסד החצי שהוא שני דינרים וחצי ובשכר של חצירתה לא יטול
אלא שליש ולא נמאל לחלקו שכר אלל שלשים מעות דהיינו חמשה דינרים דדינר ו' מעות כסף פשיטי הן הרי פסידא דמלוה:
תרי